I grupė. Užduotis. Perksaitykite tekstą. Pasiskirstykite grupėje, kurie atsirinks po tirs įdomiausius faktus apie Barborą Radvilaitę kaip istorinę asmenybę, o kiti – kaip literatūrinę veikėją. Nepamirškite, kad reikia teiginio ir dalinės išvados. Iš viso 8 sakiniai. Šiuos sakinius išverskite į anglų kalbą.

Istorinė asmenybė:

Antroji Žygimanto Augusto žmona.

Gimė 1520 metais. Mirė 1551 metais ir buvo plaidota Vilniuje, katedros rūsyje. Ji buvo Lietuvos Didžioji Kunigaikštienė ir Lenkijos Karalienė 1550 m. Nebuvo išsilavinusi. Iš Radvilų. Tėvai – įtakingas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikas Jurgis Radvila ir jo žmona Barbora (lenkų didiko duktė). Mikalojaus Radvilos Rudojo sesuo, Mikalojaus Radvilos Juodojo pusseserė. 1538 ištekėjo už tuomet įtakingiausio Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didiko Alberto Goštauto sūnaus Naugarduko vaivados Stanislovo Goštauto; įpėdinių nesusilaukė. Po vyro mirties (1542) gyveno Geranainyse (dabar Baltarusijos Vijos rj.) arba Vilniuje, motinos namuose. Vilniuje gyvenantis Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Žygimantas Augustas, manoma, 1543 10 lankėsi Geranainyse. Nuo tada prasidėjo jų slapta meilės istorija. Žygimantas Augustas įsimylėjo jauną našlę Barborą Radvilaitę-Goštautienę. Teigiama, jog Barbora buvusi tikra gražuolė, viliokė, tiesiog vedusi savo grožiu iš proto LDK ir atvykėlius vyrus.

J. Grušo dramoje „Barbora Radvilaitė"

Atspindi Renesanso asmenybės požiūrį. Vaizduojama kaip išsilavinusi: „Kokias kalbas?! Lotynų, vokiečių…" Barbora Radvilaitė įkūnija stiprios, karališkos prigimties veikėją, kurios galia pridengta paslapties šydu. Prigimtinė žmogaus teisė maištauti visais laikais buvo itin patrauklus bruožas. Prometėjiškos savybės būdingos ir Barborai Radvilaitei. Dramos pradžioje Barbora yra aprašoma kaip rimta, protinga ir taiki moteris. Ji tampa išdidžia, racionaliai mąstančia, atkaklia ir karūnos troštančia moterimi. Barbora pradėjo trokšti karūnos kaip nemirtingumo. J.Grušo dramos Barbora - Afroditės grožio ikona. Rafinuotas Barboros grožis stulbina visus aplinkinius. Tai tikros karalienės atvaizdas – didinga, ori, išsilavinusi, išdidi.

Anglų k. žodynėlis. Vocabulary List

Lietuviškas terminas	Angliškas atitikmuo
Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė	The Grand Duchy of Lithuania
didysis kunigaikštis	The Grand Duke
didžioji kunigaikštienė	The Grand Duchess
palikimas	legacy
karūnavimas / vainikavimas	Coronation/ to crown (someone)
vidinė stiprybė	inner strength
unija	union (between states)
Ponų Taryba	Council of Lords
politinis konfliktas	political conflict
slaptos vedybos	secret marriage / secret wedding
viduramžių tradicijos	medieval traditions

Lietuviškas terminas	Angliškas atitikmuo
nekarališka giminė	non-royal family
dvaras	manor / estate
katedra	cathedral
rūsys	crypt / vault
vaizduojama (kaip)	portrayed (as) / depicted (as)
atspindi (požiūrį)	reflects (a perspective)
Renesanso (asmenybės požiūris)	Renaissance (perspective/outlook)
įkūnija	embodies
stiprios, karališkos prigimties	of strong, regal nature
prigimtis	nature (as in essence/character)
paslapties šydas	a veil of mystery
prigimtinė teisė (maištauti)	innate right (to rebel)
maištauti	to rebel (against authority)
patrauklus bruožas	attractive trait / appealing quality
Prometėjiškos savybės	Promethean qualities
rimta, protinga, taiki (moteris)	serious, intelligent, peaceful (woman)
racionaliai mąstanti	rational
atkakli / ryžtinga	determined / persistent
karūnos troškimas	ambition for the crown
nemirtingumas	immortality
Afroditės grožio ikona	an icon of Aphrodite's beauty
rafinuotas grožis	refined beauty
stulbina (visus)	astonishes / stuns (everyone)
didinga, ori	majestic, dignified
buvo palaidota (*katedros rūsyje*)	was buried (in the crypt)
įpėdinių nesusilaukė	had no heirs/children
slapta meilės istorija	secret love affair
viliokė	seductress
vedė iš proto (*savo grožiu*)	drove (men) mad / crazy (with her beauty)
neslepiamas (bendravimas)	open / unconcealed (relationship)
suorganizuotos (vestuvės)	(wedding) arranged / organized
informavo (Ponų Tarybą)	informed (the Council)
įteisino	legitimized / legally recognised
nepritarė (vedyboms)	did not approve (the marriage)
priešinosi	opposed
nuogąstavo (dėl …)	feared / were worried (that …)
sukėlė (politinį konfliktą)	caused (a political conflict)
(ne)pajėgė išardyti (santuokos)	was (un)able to break (the marriage)

Lietuviškas terminas	Angliškas atitikmuo
reikalavo (*kad… nebūtų*)	demanded (that… not be…)
užrašė (Barborai pilį, dvarus)	granted (Barbora the castle, estates)
(ligos požymiai) ėmė reikštis	symptoms began to show/appear
Našlė/ našlys	Widow/ widower
giminė	family
didikas	nobleman / noble
didikė	noblewoman
ponai	lords / nobles
vaivada	voivode / governor
ryžtas / ryžtinga	determination / determined
atkaklumas / atkakli	persistence / persistent
pasiaukojimas / pasiaukojanti	self-sacrifice / self-sacrificing
patriotė / patriotiškumas	patriot / patriotic
nuogąstavimas / nuogąstauti	fear, concern / to fear, to worry
neramumas / konfliktiškumas	turmoil / tension